USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Mgr. et Bc. R. B.**, zast. JUDr. Josefem Donátem, LL.M., advokátem se sídlem Na Pankráci 1683/127, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti České republiky**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti rozhodnutí ministra spravedlnosti České republiky ze dne 28. 1. 2016, č. j. MSP-34/2015-SNI-ROZ/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 A 38/2016 - 44,

takto:

I. Zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost **se nepromíjí.**

II. Řízení **se zastavuje.**

III. Účastníci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Stěžovateli **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5.000 Kč**, který bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacen **do třiceti dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce („stěžovatel“) podal dne 31. 10. 2017 kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 A 38/2016 - 44, (dále „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra spravedlnosti České republiky ze dne 28. 1. 2016, č. j. MSP-34/2015-SNI-ROZ/3, („napadené rozhodnutí“), jímž byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí ze dne 3. 11. 2015, č. j. MSP-5/2015-OJ-SZN/5. Uvedenými rozhodnutími bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti stěžovatele o jmenování znalcem v oboru *kybernetika, odvětví výpočetní technika, specializace informační technologie v řízení podniků a institucí, hardware a aplikační software, služby, a v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady, specializace oceňování a odhad hodnoty hmotného majetku, (HW, zařízení, technologie), hodnoty služeb, software, SW aplikací, informačních systémů ICT, databáze apod*.

[2] Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel při podání kasační stížnosti neuhradil soudní poplatek ve výši 5.000 Kč (položka č. 19 sazebníku soudních poplatků – přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Nejvyšší správní soud proto usnesením ze dne 1. 11. 2017, č. j. 6 As 356/2017 - 15, vyzval stěžovatele k uhrazení soudního poplatku ve výši 5.000 Kč ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto usnesení. V usnesení bylo uvedeno, že pokud nebude poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví ve smyslu ustanovení § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s ustanovením § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. V usnesení byl dále stěžovatel poučen o tom, že v důsledku novely provedené zákonem č. 296/2017 Sb. po marném uplynutí lhůty k zaplacení soudního poplatku soud řízení zastaví, a že se k zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty nepřihlíží.

[3] Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno prostřednictvím právního zástupce do datové schránky dne 6. 11. 2017 (doručenka na č. l. 15 soudního spisu). Lhůta k uhrazení soudního poplatku skončila v úterý 21. 11. 2017.

[4] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve znění po novele provedené zákonem 296/2017 Sb. a účinné od 30. 9. 2017, [n]*ebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží*. Podle § 9 odst. 3 téhož zákona, [s]*oud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen*.

[5] Podle ustanovení § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Toto ustanovení se užije na základě ustanovení § 120 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti obdobně.

[6] Soudní poplatek za kasační stížnost byl uhrazen až dne 27. 11. 2017 na pokladně Nejvyššího správního soudu, tedy po marném uplynutí určené lhůty. Téhož dne Nejvyšší správní soud obdržel žádost o prominutí zmeškání lhůty podle § 40 odst. 5 s. ř. s. Stěžovatel požádal o prominutí zmeškání lhůty z důvodu technických problémů se systémem zpracovávajícím datové zprávy, které podle jeho vyjádření neumožnily právnímu zástupci žalobce otevřít, přečíst a zpracovat usnesení obsahující výzvu k uhrazení soudního poplatku. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 As 69/2012 - 20, dle něhož lze soudem stanovenou lhůtu k zaplacení soudního poplatku prodloužit a její případné zmeškání prominout, ovšem pouze za předpokladu, že řízení, v rámci něhož má být soudní poplatek zaplacen, neskončilo. Stěžovatel uvedl, že z důvodu elektronického podání kasační stížnosti nemohl být soudní poplatek uhrazen kolkovou známkou a ke dni podání nebyla stěžovateli známá spisová značka ani příslušný variabilní symbol pro platbu. Dne 27. 11. 2017 se právní zástupce z důvodu neobvyklého prodlení mezi podáním kasační stížnosti a absencí výzvy k úhradě soudního poplatku za kasační stížnost, obrátil na kancelář soudu s dotazem na stav řízení. Následně zjistil informace o stavu kasační stížnosti a v hotovosti uhradil soudní poplatek. Se splněním zmeškaného úkonu stěžovatel spojuje tuto žádost o

prominutí zmeškání lhůty, které bylo způsobeno nepředpokládanými technickými problémy v prostředí datové schránky, které neumožňovaly do datových zpráv nahlížet, přestože byly označeny jako doručené, přičemž osoba pověřená zpracováním datových schránek na tuto skutečnost právního zástupce žalobce neupozornila.

[7] Dne 29. 11. 2017 Nejvyšší správní soud obdržel doplnění žádosti o prominutí zmeškání lhůty. Podle tohoto doplnění, „*interním šetřením bylo zjištěno, že došlo k selhání v procesu stahování datové zprávy z předmětné datové schránky. Informační systém právního zástupce žalobce (dále jen „Systém") se v roli osoby oprávněné nahlížet do datové schránky přihlásil do informačního systému datových schránek (dále jen „ISDS"). Následně oprávněná osoba v rámci interního procesu prováděla rozdělení datových zpráv ke zpracování příslušným pracovníkům, přičemž toto probíhá tak, že datová zpráva je nejdříve stažena, otevřena a přiřazena ke zpracování. V daném případě nicméně bohužel došlo k chybě při stahování zprávy z ISDS do Systému, kdy zřejmě z důvodu jiné probíhající operace v rámci Systému byla souborová databáze, do které mají být přílohy ukládány, dočasně nedostupná. Podle všech zatím dostupných informací, server (úložiště, na němž se nachází předmětná databáze), který Systém používá pro ukládání dokumentů z ISDS, prováděl v danou chvíli zálohu či jinou činnost, případně se nacházel ve stavu krátce po restartu, kdy nebyly všechny disky příslušného serveru plně připojeny, a tedy nebyly k dispozici; úložiště se tak jevilo pro zprávu z ISDS jako nedostupné, respektive uzamčené pro zápis. Došlo proto k vadnému uložení fyzické kopie datové zprávy do Systému a vzhledem k tomu, že ukládání zmiňované datové zprávy (včetně přílohy) skončilo s chybou, nebyla tato ani zařazena do příslušné databáze. Systém tak zprávu neregistroval, o čemž však uživatele Systému explicitně nevyrozuměl. Na serveru ISDS byla nicméně zpráva označena jako doručená (tuto operaci neprovádí Systém, ale přímo ISDS, který byl v danou dobu plně dostupný a zaevidoval proto přístup našeho Systému k obsahu datové zprávy), přečtená a Systém ji tedy při dalším přístupu do ISDS znovu nestahoval, naopak ji považoval za staženou*." Právní zástupce si je vědom toho, že výše popsaná technická chyba byla odstranitelná v případě zvýšené pozornosti odpovědného pracovníka právního zástupce přebírajícího datové zprávy z ISDS, a tento pověřený pracovník měl na chybu Systému svého zaměstnavatele, tj. právního zástupce žalobce, upozornit. Dle právního zástupce lze však i přesto dané opomenutí kvalifikovat jako omluvitelný důvod zmeškání lhůty ve smyslu § 40 odst. 5 s. ř. s., a to zejména s přihlédnutím k rozhodovací praxi soudů, které posuzují „omluvitelnost" důvodů zmeškání lhůt v obdobných případech, kdy důvodem zmeškání bylo jednání, které mělo charakter zaviněného jednání nebo opomenutí. Prominutím zmeškání lhůty nedojde k získání nepřiměřené výhody pro stěžovatele. Stěžovatel proto navrhuje, aby předseda senátu rozhodl tak, že se zmeškání lhůty k úhradě soudního poplatku promíjí.

[8] Podle § 40 odst. 5 s. ř. s., [n]*estanoví-li zákon jinak, může předseda senátu z vážných omluvitelných důvodů na žádost zmeškání lhůty k provedení úkonu prominout. Žádost je třeba podat do dvou týdnů po odpadnutí překážky a je třeba s ní spojit zmeškaný úkon. Lhůtu určenou soudem může obdobně předseda senátu také prodloužit*.

[9] Žádosti o prominutí zmeškání lhůty lze tedy vyhovět za předpokladu existence vážných omluvitelných důvodů, pro které stěžovatel nemohl úkon provést. Právní úprava prominutí zmeškání lhůty je u správního soudnictví obdobná jako v případě § 58 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. V případě výkladu

§ 40 odst. 5 s. ř. s. tak lze vycházet i z judikatury civilních soudů k § 58 o. s. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 2 Azs 13/2012-18).

[10] Omluvitelným může být nejen důvod vyplývající z objektivních okolností, ale i zaviněné jednání nebo opomenutí, pokud je lze považovat s ohledem na okolnosti konkrétního případu za omluvitelné (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3383/2013). Překážka nebo jiná okolnost – má-li být důvodem k prominutí zmeškání lhůty – musí představovat „omluvitelný důvod"; příčina toho, proč účastník zmeškal lhůtu k úkonu, tedy musí mít s ohledem na její povahu, nepředvídatelnost, závažnost, rozsah nebo z jiných důvodů aspekt ospravedlnitelnosti (toho, co lze v dané situaci omluvit) - (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2016, sp. zn. 22 Cdo 4459/2015).

[11] Nejvyšší správní soud neshledal, že by vážným omluvitelným důvodem byly tvrzené problémy při stahování datové zprávy v rámci informačního systému právního zástupce stěžovatele. Důvod zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost nastal v důsledku technické chyby, která byla, jak přiznal právní zástupce, odstranitelná v případě zvýšené pozornosti odpovědného pracovníka. Zástupce mohl tomuto pochybení zabránit zvýšenou kontrolou funkčnosti jeho interního systému, resp. kontrolou osoby pověřené přebíráním datových zpráv. Navíc mohl problému předejít i zaplacením soudního poplatku spolu s podáním kasační stížnosti. K tvrzení, že stěžovatel neznal spisovou značku ani variabilní symbol pro platbu, aby mohl zaplatit soudní poplatek spolu s podáním kasační stížnosti, soud konstatuje, že na webových stránkách zdejšího soudu http://www.nssoud.cz/main2Col.aspx?cls=VariabilniSymbol&menu=221, je popsán návod, jak vygenerovat variabilní symbol v případě, že stěžovatel zatím nezná spisovou značku kasační stížnosti: „*V případě kasační stížnosti podané proti rozhodnutí krajského soudu vyplňte do generátoru variabilního symbolu spisovou značku Nejvyššího správního soudu, pod kterou je kasační stížnost vedena; pokud tato spisová značka dosud nebyla zavedena, pak vyplňte spisovou značku krajského soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje kasační stížnost.*" Informaci o řízení před Nejvyšším správním soudem včetně vydaných procesních usnesení ve věci lze snadno ověřit i zadáním čísla jednacího, resp. sp. značky napadeného rozsudku do plného formuláře na webových stránkách Nejvyššího správního soudu.

[12] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal, že nejsou splněny podmínky pro prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku dle § 40 odst. 5 s. ř. s. a proto výrokem č. I rozhodl, že zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost se nepromíjí.

[13] Nejvyšší správní soud dále shledal k závěru, že soudní poplatek byl zaplacen až dne 27. 11. 2017, tedy po marném uplynutí lhůty stanovené k jeho zaplacení a byly tak naplněny podmínky pro zastavení řízení ve smyslu § 47 písm. c) s. ř. s., proto tak učinil výrokem č. II.

[14] Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. platí, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba

odmítnuta. Proto Nejvyšší správní soud výrokem č. III. rozhodl, že účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[15] Pokud jde o následně uhrazený soudní poplatek, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě, kdy se k zaplacení soudního poplatku po marném uplynutí lhůty nepřihlíží, je nutné aplikovat § 10 odst. 1, věty první, zákona o soudních poplatcích, dle jehož dikce platí, že [s]*oud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen*. Z tohoto důvodu soud výrokem IV. rozhodl o vrácení celého zaplaceného soudního poplatku ve lhůtě stanovené podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu